

LA MÚSICA EN EL RENAIXEMENT

Fa 500 anys ...

0. INTRODUCCIÓ

El Renaixement és un període cultural que va comprendre els segles XV i XVI. Durant el mateix, es va produir un **renàixer cultural i artístic** en el que es va donar gran importància a les cultures grega i romana, i on la figura del ser humà va prendre major protagonisme i es va convertir en el centre de totes les coses (antropocentrisme).

1. CARACTERÍSTIQUES MUSICALS

Els nobles i els papes es van transformar en **mecenes** dels artistes, afavorint la creació de capelles musicals (conjunt de cantants que interpretaven música polifònica vocal, baix la direcció d'un mestre i amb l'acompanyament d'un organista) en palaus i esglésies i encarregant als compositors noves obres per a ser interpretades en estos llocs.

Durant el renaixement s'escrivia **música religiosa i profana, vocal i instrumental**, es va desenvolupar la **polifonia** (a 4 veus: soprano – contralt – tenor – baix), es van perfeccionar i van sorgir nous instruments (viola de mà, llaüt, òrgan portàtil) i es van crear nous tipus d'obres com el madrigal a Itàlia; La *Chanson* a França o la nadala i les danses instrumentals a Espanya.

2. FORMES MUSICALS

Formes musicals vocals religioses: missa i motet.

Formes musicals vocals profanes: Madrigal, villancico, Chanson.

Formes musicals instrumentals: danses instrumentals, pavana, tiento.

3. COMPOSITORS

La música va passar a ser un signe de refinament social i van destacar compositors com Giovanni Pierluigi de **Palestrina**, **Tomás Luis de Victòria**, **Luis de Milán** o **Juan del Encina**.

4. INSTRUMENTS MUSICALS (ORGANOLOGIA)

Els instruments es contruïen en famílies (S-C-T-B), van predominar els instruments de teclat (orgue, clavecí) i de corda (llaüt i vihuela).

Podem agrupar els instruments en tres famílies:

- **AERÒFONS** (flauta dolça, xirimía, sacabutx, bombardxa, serpentó)
- **CORDÒFONS** (llaüt, vihuela, viola, clavecí, arpa)
- **PERCUSSIÓ** (timbals, tambors,)

5. AGRUPACIONS INSTRUMENTALS

Els instruments s'agrupen segons la seua **potència sonora**.

Els **conjunts de música alta** son aquells formats per instruments de so potent i brillant (serpentó, xirimia, tambor, ...) que es tocaven a l'aire lliure (combats, desfiles, danses, ...).

Els **conjunts de música baixa** son els formats per instruments de so suau i dolç (flauta, llaüt, clavecí) que es tocaven en els interiors dels palaus (càmars o salons).

Al pas del temps els instruments van començar a agrupar-se segons la seua tímbrica, es a dir, per famílies instrumentals.

Realitza les següents activitats:

- *Defineix mecenes*
- *Defineix una forma musical de cada tipus*
- *Busca informació del compositor que vulgues*
- *Busca imatges d'instruments i digues a quin instrument actual es pareix*